

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1707

Dubium II. Quotuplex sit juramentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42515

259 Q. 65. *An falsò jurans veipsa juret.* R. Jurat, quamvis enim non velit, ut Deus absolutè testetur suam falsitatem, cum hoc sciat esse impossibile, tamen, quantum in se est, vult, ideoque invocat Deum, ut si possit, testetur falsitatem esse veritatem, & in hoc consistit gravissima malitia perjurii, *Castrop. P. 1. N. 8.*

260 Q. 66. *An omne juramentum falsum etiam sit blasphemia.* R. Communiter negatur cum *S. Th. 2. 2. q. 13. art. 3. ad 2. & Sanch. in Dec. L. 2. c. 32. n. 33,* sed *Castrop. T. 17. D. 2. P. 2. §. 3 n. 9.* dubitat, I. Quia qui jurat falsò, facit Deum testem & assecuratorem falsi, ergo Deo tribuit, quod illi convenire non potest. 2. Quia si diceret, confirmet DEUS suo testimonio hanc falsitatem, utique blasphemaret, ergo & blasphemat falsò jurans, nam eundem sensum habent falsa juramenta, non quòd jurans absolutè velit id fieri, sed saltem, quantum in se est, quod videtur sufficere ad blasphemiam.

DUBIUM II.

Quotuplex sit Juramentum.

261 **R** *Esp.* Divisiones aliquot communiter afferuntur, sed tantum accidentales, quæ speciem non mutant, ut in Confessione distinguere non sit opus, *Suar. Less. L. 2. c. 42. d. 2. Bonac. T. 2. d. 4. q. 1. p. 2.* Itaque dividitur,
 „ *Primò.* In Verbale, Reale, & Mixtum;
 „ cum videlicet fit vel verbis, vel actione aliquâ,
 „ ut erectione digitorum, contactu crucis, sceptri,
 „ Evangeliorum; vel & verbis simul & actione
 „ corporali, unde & vocatur Juramentum
 „ Corporale. *Vid. Bonac. l. c.*

Secundò.

Secundò. In Invocatorium seu Contestatorium, & in Execratorium seu Imprecatorium. Illud est, quo Deus simpliciter ut testis invocatur: hoc autem, quo non solum vocatur ut testis, sed etiam ut vindex, cum jurans, se vel alium dilectum, vel aliquid sui aut suorum, subjicit Deo puniendum, si falsum dicat: ut, *Ita me Deus amet, adjuvet; puniat me Deus; faciat DEUS, ut hinc nunquam sanus surgam; nec conjugem, nec liberos vivos hodie intuear; tollat me Deus subitaneâ morte; aeternum damner; super animam meam, &c.* In quibus quando falsò juratur, an sit conjuncta altera species malitiæ contra charitatem sui, aut Proximi, Scholastici controvertunt: Negat *Suar. Val. &c.* Quia non solet quis, etiam amico suo tale malum ex animo imprecari, sed potius cogitat Deum non facturum esse. *Vid. Bonac. l. c.*

Tertiò. In Assertorium & Promissorium. Illud est, quo præterita vel præsentia affirmantur aut negantur: hoc autem est, quo aliquid futurum promittitur. Addunt aliqui Comminatorium, ut v.g. *per Deum ego te cadam*, sed hoc referri potest ad promissorium. In Confessione non opus est explicare, utrum per Deum, an Sanctos juraveris, quia est ejusdem speciei malitia, cum jurans semper intendat Deum adducere in testem. *Suar. Less. l. c. Lugo d. 16. n. 286.*

A D D E N D A.

Q. 67. *An Juramentum assertorium essentialiter differat à promissorio, etiam in ratione Juramenti.* *R. Castrop. Tr. 14. D. 1. P. 2. N. 7.* dicit probabilius esse, quòd differant, quia in assertorio invocatur Deus purè ut testis, in promissorio autem etiam ut fidejussor, id est, ut Deus suam auctoritatem præstet pro eo, quòd Jurans ut rem executurus:

Alii

Alii cum *Cajet. Valent. Suar.* hinc L. 1. c. 9. n. 1. communiter contrarium tenent, eò quòd essentia juramenti quà talis consistat in invocatione divini testimonii, cui accidentale est invocari ad firmandam veritatem rei futuræ vel præsentis: *Dicaſt. d. 2. n. 61.* docet fieri posse juramentum promissorium absque eo, quòd Deus vocetur in fidejusforem veritatis implendæ de futuro, potest enim tantum promitti coram ipso tanquam summæ auctoritatis Domino, qui novit animum de præsentis, efficiendi in posterum, quod juratur, uti fit, dum quis promittit aliquid coram Rege. Vide dicenda hinc n. 305. & p. 2. n. 725.

DUBIUM III.

An & quando sit licitum jurare.

- 263 **R**esp. Juramentum, si debito modo fiat, licitum est.
 Est de Fide. Et quidem est actus Religionis,
 ut omnes docent. Tunc autem debito modo
 fit, cum in eo observantur hæc tria: 1. est *Judicium*, quod exigit, ut cum discretione, prudentia,
 consideratione ac reverentia, non sine necessitate
 aut gravi causa fiat. 2. Est *Justitia*, quæ exigit,
 ut quod juratur, sit res justa, licita & honesta.
 3. est *Veritas*; ut nimirum sit res vera, aut saltem
 ex gravi ratione putetur esse vera; ita ut, prout
 ex defectu alicujus horum, minor aut major
 in Deum injuria aut irreverentia redundare
 censetur, ita quòque majus aut minus committatur peccatum: *Unde resolvitur,*
 I. Quoad *judicium*, si hoc solum desit,
 ut plurimum est veniale tantum, ut si quis
 absque necessitate juret, sive ex levitate quadam
 animi, sive ex consuetudine, *vid. Sanch. l. 3. c. 6. n. 22.*
Lefs. L. 2. c. 42. n. 17.